

Wpłynęło dnia 21. LUT 2019

Nr NS/02 podpis [podpis]
54/2019/276/W

Podstawowe dane osobowe recenzenta:

Wrocław, 12.01.2019 r.

prof. dr hab. Urszula Marciniak-Mazur

Sztuki muzyczne, dyscyplina artystyczna instrumentalistyka

Adres do korespondencji;

██
██
██
██
██
██

RECENZJA

Zleceniodawca recenzji

Akademia Muzyczna im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu, pismo z dnia 26.09.2018 roku, zlecenie podjęte na podstawie ustawy z dnia 14.03.2003 roku tekst jednolity o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595 ze zmianami Dz. U. z dnia 27.07.2005 roku Nr 164, poz. 1365, art. 14 ust. 2 pkt. 2).

Dotyczy

Uchwały Rady Wydziału Instrumentów Smyczkowych, Harfy, Gitary i Lutnictwa z dnia 27.09.2017 roku w sprawie:

- wszczęcia, na wniosek Pani **mgr Marii Bielewicz** z dnia 20.06.2017 roku przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka,
- wyznaczenia recenzenta

W świetle ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595, ze zmianami Dz. U. nr 164, poz. 1365 z dnia 17.08.2005 r., tekst jednolity art. 6 ust. 1, 3) Rada Wydziału posiadała uprawnienia do prowadzenia przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka. Do nadesłanego mi przez przewodniczącego rady pisma sygnowanego datą 26.09.2018 roku, informującego o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyznaczeniu mej osoby recenzentem pracy doktorskiej Pani **mgr Marii Bielewicz pt. „Wybrane dzieła literatury skrzypcowej w transkrypcjach Dezyderiusza Danczowskiego na wiolonczelę – studium porównawcze.”** została dołączona następująca dokumentacja z posiedzenia rady w dniu 27.09.2017 roku:

- uchwała o wszczęciu przewodu doktorskiego,
- uchwała o wyznaczeniu recenzentem pracy doktorskiej kandydatki mej osoby,

Liczba uprawnionych członków Rady wynosi **25** osób. Na posiedzeniu było obecnych **15** uprawnionych członków Rady. Oddano **15** głosów ważnych: **15** za wszczęciem przewodu doktorskiego, głosów wstrzymujący się i przeciwnych nie było. Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały zostało zachowane.

Niniejszym stwierdzam, że w świetle ustawy z dnia 14 marca 2003 roku art. 14 ust. 2 pkt. 2, Rada Wydziału podjęła prawomocną uchwałę o wszczęciu przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka dla Pani mgr Marii Bielewicz.

Podstawowe dane o Kandydatce:

Pani mgr Maria Bielewicz ukończyła Ogólnokształcącą Szkołę Muzyczną im. K. Lipińskiego w Lublinie w klasie wiolonczeli mgra Mirosława Kozuba, a następnie rozpoczęła studia w klasie dra Tomasza Lisieckiego w Akademii Muzycznej w Poznaniu. W trakcie studiów brała udział w kursach mistrzowskich pod kierunkiem wybitnych pedagogów: prof. Kazimierz Michalik, prof. Markus Nyikos, prof. Konstantin Heinrich, Roberto Tranini, Dawid Watkin. Po ukończeniu studiów kandydatka podjęła studia doktoranckie III st. w Akademii Muzycznej w Poznaniu pod kierunkiem dr hab. Macieja Mazurka prof. AM.

Pani Maria jest laureatką **II Nagrody** na I Międzynarodowym Konkursie Wiolonczelowym Fundacji Pro Cello i również **II Nagrody** w II- ej edycji tego konkursu. Otrzymała **wyróżnienie** na IX Ogólnopolskim Konkursie im. Dezyderiusza Danczowskiego w Poznaniu. W roku 2016 jako członek tria fortepianowego, otrzymała **I Nagrodę** na Malta International Music Competition.

Pani Maria Bielewicz dwukrotnie była stypendystką Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W latach 2012 i 2013 brała udział w projektach *I, Culture Orchestra*.

Od roku 2015. Doktorantka współpracuje z Orkiestrą Kameralną Polskiego Radia *Amadeus*, biorąc udział w licznych koncertach, tournée koncertowych, festiwalach i nagraniach. Jest również pedagogiem w Zespole Szkół Muzycznych w Poznaniu.

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska Pani mgr Marii Bielewicz pod tytułem „Wybrane dzieła literatury skrzypcowej w transkrypcjach Dezyderiusza Danczowskiego na wiolonczelę – studium porównawcze” składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku elektronicznym oraz opisu, stanowiących łącznie pracę pod wspomnianym tytułem.

Dzieło artystyczne obejmuje:

1. Karol Szymanowski – *Romans D - dur, op.23*
2. Niccolò Paganini/August Wilhelmj – *Koncert skrzypcowy D- dur*
3. Piotr Czajkowski – *Serenade melancolique b-moll, op.26*
4. Felix Mendelssohn-Bartholdy – *Koncert skrzypcowy e-moll, op. 64 cz. III Allegro non troppo.*

Współwykonawcy:

Marcin Sikorski – fortepian

Paweł Mazur – fortepian

Realizator nagrania – Zbigniew Kusiak

Z dużą satysfakcją przyjąłem fakt podjęcia w dysertacji doktorskiej pani Marii Bielewicz, tematu transkrypcji dokonanych przez wybitnego polskiego wiolonczelistę Dezyderiusza Danczowskiego.

Doktorantka opierając się i wykorzystując nieznane dotychczas materiały, dokonała nagrania wybitnych dzieł literatury skrzypcowej w transkrypcji na wiolonczelę. Jak pisze sama autorka, praca nad odczytaniem, realizacją, interpretacją wybranych utworów, dostarczyła jej wielu cennych spostrzeżeń, była inspirującym doświadczeniem i swego rodzaju eksperymentem.

Zważywszy, iż prezentowane utwory były pisane na skrzypce i stosunkowo wiernie przetranskrybowane na wiolonczelę, łatwo można ocenić trudności na jakie musiała natknąć się artystka podczas opracowywania rękopisów i pracy nad wykonaniem dzieła artystycznego.

Maria Bielewicz dysponuje bogatym arsenalem zarówno umiejętności technicznych jak i wyrazowych. Nieskazitelna intonacja, czytelna artykulacja,

operowanie barwą i muzykalność artystki, pozostawiają doskonałe wrażenie. Potężny dźwięk wiolonczeli buduje gęstą warstwę brzmieniową, a błyskotliwa technika pozwala zrealizować karkołomne, wirtuozowskie przebiegi, ze „skrzypcową” precyzją.

Wszystkie prezentowane utwory mają w wykonaniu wiolonczelistki i towarzyszących jej pianistów, dobry zamysł, uchwycenie charakteru, precyzyjną artykulację i frazowanie oraz właściwe operowanie czasem.

Cały program wykonany jest z niezwykłą starannością i klasycznym umiarem. I choć w koncertach Niccolò Paganiniego i Felixa Mendelssohna-Bartholdy’ego ostrożne tempa skutkują w niektórych fragmentach, wrażeniem statyczności, a tak charakterystyczna dla skrzypiec i wzorowana na włoskim bel canto śpiewność, lekkość i nonszalancja, nie wszędzie jest osiągnięta. Jednocześnie niezwykła precyzja i klarowne brzmienie, przykuwają uwagę i wzbudzają podziw nad łatwością, z jaką artystka pokonuje kolejne techniczne zawiłości.

Należy pochwalić trafny dobór miejsca realizacji nagrania, jakim jest Studio S2 Polskiego Radia w Warszawie, gdzie korzystna akustyka, o wyważonym pogłosie, dodaje blasku doskonałemu warsztatowi wykonawczemu artystów.

Opis dzieła artystycznego składa się ze: wstępu, trzech rozdziałów, zakończenia, bibliografii, streszczenia w języku polskim i angielskim.

Część opisowa dzieła pod względem merytorycznym i redakcyjnym nie budzi zastrzeżeń.

Autorka w sposób logiczny i spójny, posługując się bardzo ładnym językiem, omawia w rozdziale pierwszym zjawisko transkrypcji i jej rys historyczny na przestrzeni epok, pokrótce przedstawiając najwybitniejszych kompozytorów i dzieła przez nich transkrybowane na wiolonczelę.

Rozdział drugi to obszerny opis życia, twórczości i artystycznej działalności znakomitego polskiego wiolonczelisty Dezyderiusza Danczowskiego. Pani Maria Bielewicz, niniejszą dysertacją doktorską, kontynuuje swoje badania twórczości mistrza, rozpoczęte podczas pisania pracy dyplomowej - magisterskiej. Uznanie budzi staranność i dociekliwość w zbieraniu nieznanych dotychczas informacji dotyczących osoby i twórczości Dezyderiusza Danczowskiego. Jak pisze autorka, rękopisy znalezione przez wnuczkę artysty,

prof. Kaję Danczowską, mają znaczenie historyczne. Opracowanie ich przez doktorantkę, ma wartość unikatową dokumentującą i poznawczą.

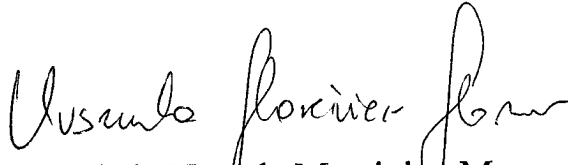
W rozdziale trzecim doktorantka przeprowadza analizę kompozycji przedstawionych w dziele artystycznym, porównując je do oryginalnych utworów skrzypcowych od strony frazowania, aplikatury, smyczkowania i trudności technicznych wynikających z faktu ich transkrypcji na wiolonczelę. Autorka umiejętnie odnajduje podobieństwa i różnice w warstwie zarówno technicznej jak i barwowej obu instrumentów. Gruntowna znajomość problematyki zasługuje na uznanie.

Dysertacja pani mgr Marii Bielewicz jest pracą badawczą, przybliżającą postać Dezyderiusza Danczowskiego, jako znakomitego wiolonczelisty oraz wielkiego propagatora i popularyzatora muzyki. Praca jest tym cenniejsza, iż temat i obszar badań, nie był dotychczas przez nikogo eksplorowany. Autorka podejmując ten unikatowy temat, wytycza nowe pole badawcze dla historii polskiej wiolonczelistyki.

Konkluzja

Biorąc pod uwagę dorobek artystyczny **mgr Marii Bielewicz**, ze szczególnym uwzględnieniem dzieła artystycznego przedstawionego w formie nagrania oraz rozprawy doktorskiej „Wybrane dzieła literatury skrzypcowej w transkrypcjach Dezyderiusz Danczowskiego na wiolonczelę- studium porównawcze”, stwierdzam, że praca doktorska spełnia wymogi Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. (z późniejszymi zmianami) i stanowi istotny wkład w rozwój reprezentowanej przez doktorantkę dyscypliny. Tym samym popieram wniosek o nadanie mgr Marii Bielewicz stopnia doktora w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka, w specjalności wiolonczela.

Stawiam wniosek o jej przyjęcie.


prof. dr hab. Urszula Marciniak-Mazur